

Huvudman

UNGART AB, orgnr. 5566379623
info@ungart.se

Beslut

Datum 2024-06-26

Dnr 2023:7305

Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av Resursskolan UngArt i Malmö kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 21 december 2023

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) UNGART AB att senast **onsdag den 8 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om UNGART AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

UNGART AB ska vidta följande åtgärder

Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg i betygskatalogen fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen)
2. Se till att beslut om betyg dokumenteras på föreskrivet sätt. Det innebär att betygskatalogen ska innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg samt att den eller de som beslutar om betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Det innebär även att betyg och noteringar (horisontellt streck, siffran 2 och 3 ska anges på föreskrivet sätt. (9–11 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog, SKOLFS 2011:123)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser beslut om anpassad studiegång och beslut om åtgärdsprogram.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:7305) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Resursskolan UngArt i Malmö kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande språkval, beslut om anpassad studiegång, beslut om åtgärdsprogram samt beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog.

Skolinspektionen har den 21 december 2023 beslutat att förelägga UNGART AB att senast den 17 juni 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog. Vidare har Skolinspektionen tilldelat UNGART AB en anmärkning rörande beslut om anpassad studiegång och beslut om åtgärdsprogram.

UNGART AB har den 13 juni 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Vidare har UNGART AB den 20 juni 2024 inkommit med kompletteringar i ärendet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om UNGART AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 21 december 2023 att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav gällande beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog. Utredningen visade att beslut om betyg inte fattas i enlighet med författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visade att det av betygskatalogen inte framgår någon datering när varje betyg är satt och att det inte heller framgår vem eller vilka som har fattat beslut om varje elevs betyg i de olika ämnena. Av betygskatalogen gick inte heller att avläsa vem som har satt varje elevs betyg i de ämnena där flera olika lärare undervisar. Därutöver visade utredningen att rektorn fattat beslut om betyg i ämnen där undervisande lärare inte är behöriga, trots att det finns legitimerade lärare på skolan. Utredningen visade även att lärare i matematik ensam fattat beslut om betyg i ämnet trots att hen, enligt lärarförteckningen, inte är legitimerad lärare.

Skolinspektionen bedömde även att beslut om betyg inte dokumenteras i en betygskatalog på föreskrivet sätt. Skolinspektionens utredning visade att det finns flera felaktigheter i betygskatalogerna. Utredningen visade bland annat att det saknas notering i flera ämnen för samtliga elever, det vill säga att varken elevens betyg, ett horisontellt streck eller siffran 2 eller 3 anges för respektive elev. Vidare visade utredningen att siffran 2 inte använts enligt föreskrifterna samt att felaktiga noteringar i form av ett "x" förekommer i betygskatalogen för vårterminen 2023.

Av inkommen redovisning den 13 juni 2024 framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger i sin redovisning att verksamhetens rutin för betygssättning och införande i betygskatalog har uppdaterats för att möta fastställda krav. Huvudmannen uppger bland annat att beslut om betyg fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkten när betyg ska sättas och i fall där läraren eller lärarna inte är legitimerade fattas besluten tillsammans med legitimerad lärare. Huvudmannen uppger även att dokumentationen i betygskatalogen nu är i linje med vad som föreskrivs och innehåller samtliga delar så som namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg och att den eller de som beslutar om betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur, samt att betyg och noteringar anges på föreskrivet vis och att inga övriga "egenhändiga" beteckningar ingår i betygskatalogen.

Huvudmannen har den 20 juni inkommit med kompletteringar i ärendet. Dessa består bland annat av en förteckning över undervisande personal samt betygskatalogen för vårterminen 2024. Av förteckningen över undervisande personal framgår att tre av åtta lärare har lärarlegitimation. Betygskatalogen förs på papper och består av ett blad per ämne och årskurs där elevernas namn och personnummer samt betyg framgår. Bredvid kolumnen med elevens betyg finns en kolumn benämnd *Sign* där lärares,

och i vissa fall rektorns, initialer står. Därtill finns även en kolumn benämnd *Anmärkning*. På bladet återfinns information om vilken årskurs och termin och vilket läsår betygskatalogen avser samt information om huvudman, skolenhet, skolenhetskod samt datum för utfärdande. Längst ner på bladet finns betygssättande lärarens/lärarnas, och i vissa fall rektorns, initialer och namn, befattning samt rader för underskrift och datum. Betygskatalogen är signerad per ämne och årskurs, men varje enskilt betyg är inte signerat.

Av lärarförteckningen och betygskatalogen framgår i flera fall att icke-legitimerade lärare beslutar om betyg tillsammans med rektorn. Detta gäller beslut om betyg i ämnena musik, matematik, idrott och hälsa samt slöjd. Det framgår även att legitimerade lärare beslutar om betyg tillsammans med rektorn i ämnena engelska och fysik. Av lärarförteckningen framgår inte att rektorn bedrivit undervisning i något ämne.

Av betygskatalogen framgår att siffran 2 används när eleven ej läst ämnet denna termin. Siffran 2 förekommer i betygskatalogen hos vissa elever i ämnena historia, musik, matematik, religion, hem- och konsumentkunskap, geografi, samhällskunskap, fysik, biologi, idrott och hälsa, slöjd samt bild. Siffran 2 förekommer också i betygskatalogen i kombination med notering om att den är överförd från tidigare termin.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 15 § skollagen framgår att betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen (2011:185) finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Av 10 kap. 18 § skollagen framgår att betyg inte ska sättas i ämnet om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro. Detsamma gäller när det ska sättas ett sammanfattande betyg för de naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnena.

Av 6 kap. 10 § skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Av 6 kap. 19 § skolförordningen framgår att om betyg inte har kunnat sättas enligt 10 kap. 18 § skollagen ska detta markeras med ett horisontellt streck.

Av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123 4, 6, 7 och 8–11 §§) om betygskatalog framgår följande: Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg. I grundskolan ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Det ska framgå av betygskatalogen om ett ämne har avslutats. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. En betygskatalog ska bland annat innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen markeras med ett horisontellt streck. I årskurs 6 ska siffran 2 anges i de enskilda ämnena i ämnesblocken när en elev i grundskolan fått blockbetyg i naturorienterande ämnen eller i samhällsorienterande ämnen. När en elev i årskurs 6 i grundskolan fått betyg i de enskilda ämnena, ska siffran 2 i stället anges i ämnesblocken. I årskurserna 7–9 ska siffran 2 anges i ämnesblocken samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. Siffran 2 ska även anges i det av ämnena svenska eller svenska som andraspråk som eleven inte läst samt i ämnena moderna språk (elevens val eller språkval), modersmål och teckenspråk när eleven inte läst dessa ämnen. Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att UNGART AB:s verksamhet vid resursskolan UngArt inte uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog. Skolinspektionen bedömer att det är en brist att rektorn signerar betygskatalogen tillsammans med icke-legitimerade lärare (i de fall rektorn inte varit undervisande lärare), trots att det finns legitimerade lärare på skolan. Skolinspektionen bedömer även att det är en brist att legitimerade lärare beslutar om betyg tillsammans med rektorn, trots att undervisningen bedrivits av legitimerade lärare.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att inte varje betyg har en signatur. Då varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en egenhändig signatur med datering. Vidare är det oklart i de fall då fler än en

lärare signerat betygskatalogen i ett ämne vem som har beslutat om betyg för respektive elev. Av utredningen framgår att betygssättande lärares och i vissa fall rektorns initialer finns i kolumnen *Sign* och att namnunderskrifter och datum finns längst ner på respektive blad. Det är av rättssäkerhetsskäl av stor vikt att dokumentation av beslut om betyg sker i enlighet med gällande föreskrifter.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att det är en brist att siffran 2 används på felaktigt sätt i betygskatalogen. Av Skolinspektionens utredning framgår att siffran 2 anges i betygskatalogen när eleven ej läst ämnet denna termin. Siffran 2 används i fler ämnen än vad föreskrifterna tillåter och siffran 2 används även, för vissa elever, i kombination med noteringen att den är överförd från tidigare termin.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

UNGART AB:s verksamhet vid Resursskolan UngArt uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga UNGART AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Beslut om anpassad studiegång och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 21 december 2023 att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav gällande beslut om anpassad studiegång och beslut om åtgärdsprogram. Utredningen visade att majoriteten av besluten om anpassad studiegång som Skolinspektionen tagit del av saknar redogörelse för vilka ämnen som anpassats bort samt i vilken omfattning. Vidare visade utredningen att det finns flera felaktigheter i åtgärdsprogrammen som Skolinspektionen tagit del av. I samtliga åtgärdsprogram, utom ett, saknas namn på ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. I flera åtgärdsprogram saknas även angivelse för när uppföljning och utvärdering ska ske.

Av inkommen redovisning den 13 juni 2024 framgår i huvudsak följande: Huvudmannen uppger i sin redovisning att verksamheten har tillsett en

gemensam genomgång och anpassning av processen kring anpassad studiegång och åtgärdsprogram för att åtgärda de brister som framkommit. Huvudmannen uppger att de nu säkerställer att beslut om anpassad studiegång i samtliga fall redogör för vilka ämnen som anpassats bort och i vilken omfattning samt att det i åtgärdsprogrammen nu tydligt anges namn på ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen av åtgärdsprogrammet och när uppföljningen och utvärderingen ska ske.

Skolinspektionen har den 20 juni 2024 fått in kompletteringar i ärendet, vilka bland annat består av sammanlagt fem avidentifierade beslut om åtgärdsprogram. Av dessa framgår, i förekommande fall, vilket eller vilka ämnen som anpassats bort. I samtliga åtgärdsprogram anges namn och befattning på den som ansvarar för att följa upp och utvärdera åtgärdsprogrammet samt datum då åtgärdsprogrammet kommer att följas upp och utvärderas.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska rektor efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout